

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **Nutsu P.**, narozený xxx
státní příslušností Ukrajina
bytem v ČR: xxx
zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti usnesení žalovaného ze dne 3. 1. 2022 č. j. MV-703-2/OAM-2022

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 3. 1. 2022 č. j. MV-703-2/OAM-2022 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6 800 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Ladislava Barty, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora označeného usnesení žalovaného, kterým bylo podle ust. § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále také „zákona o azylu“), zastaveno správní řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany.
2. Žalobce ve své žalobě namítal, že jeho žádost byla nesprávně posouzena jako další opakovaná žádost o mezinárodní ochranu, protože dle jeho názoru není možné pod institut žádosti o mezinárodní ochranu podřadit i návrh na zahájení řízení o udělení azylu, což je postup, který nemá oporu v zákonné úpravě. Odkázal na přechodná ustanovení zákona č. 2/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, která popisují vztah mezi návrhem na zahájení řízení o udělení azylu a žádostí o udělení azylu. Měl za to, že institut další opakované žádosti v žádném případě nemůže pojmout řízení o návrzích na zahájení řízení o udělení azylu.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce ve své opakované žádosti neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění, které nemohl bez svého zavinění uvést již v předchozím řízení o udělení mezinárodní ochrany. Konstatoval, že správní orgán posoudil důvody další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany a provedl srovnání s tvrzeními, která žalobce učinil v rámci předchozích řízení ve věci mezinárodní ochrany. Ve své další opakované žádosti o mezinárodní ochranu nevedl žalobce žádné nové skutečnosti, nepoukázal na podstatnou změnu okolností případu a nebyly shledány nové skutečnosti či okolnosti, na jejichž základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by žalobce byl vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Navrhl, aby soud žalobu pro její nedůvodnost zamítl.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
5. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalobce k výzvě soudu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný výslovně souhlasil s projednáním bez nařízení jednání.
6. Správní spis obsahuje pro danou věc tyto podstatné dokumenty: žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 29. 12. 2021, podklady z předchozích řízení o udělení mezinárodní ochrany, rozhodnutí správního orgánu ze dne 13. 11. 2001 č.j. OAM-1679/CU-06-OL5-2001 a ze dne 29. 9. 2020 č.j. OAM-80/LE-BA02-VL16-2020, informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 102763-6/2021-LPTP ze dne 22. 2. 2021, informace OAMP Ukrajina – Situace v zemi ze dne 30. 6. 2021, informace Ukrajina – Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze dne 30. 7. 2021, žalobou napadené usnesení č. j. MV-703-2/OAM-2022 ze dne 3. 1. 2022.
7. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 29. 12. 2021 podal žalobce další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ke které uvedl, že na Ukrajině nemá kde být, nemá práci a z čeho žít. Bojí se ruské armády. Dostal také povolání do armády, ale bojovat nechce.
8. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
9. Podle ust. § 11a odst. 3 zákona o azylu *podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se ke možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování, že mu hrozí vážná újma nebo že již splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 13 a 14a, ministerstvo řízení usnesením zastaví. Usnesení o zastavení řízení lze vydat do 10 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ministerstvo usnesení o zastavení řízení doručí cizinci na místě nebo na adresu místa pobytu na území, byla-li cizincem při podání další*

opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedena; jinak se usnesení o zastavení řízení uloží po dobu 10 dnů v azylovém zařízení, kde byl cizinec naposledy hlášen k pobytu, a oznámení o uložení písemnosti se vyvěsí na úřední desce v tomto azylovém zařízení. Podání žaloby proti usnesení o zastavení řízení nemá odkladný účinek.

10. Podle ust. § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu pro účely tohoto zákona se rozumí další opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany druhá opakovaná žádost podaná toutéž osobou po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, s výjimkou rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. a), d), e), f), h) nebo j) o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a všechny žádosti následující po ní.
11. Soud považuje za nepochybné, že žalobce podal další opakovanou žádost o mezinárodní ochranu dne 29. 12. 2021, v pořadí již třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany celkově. Z důvodové zprávy k zákonu č. 2/2002 Sb., kterým se mění zákon a azylu totiž vyplývá, že: *Užití pojmu "účastník řízení o udělení azylu" přineslo vzhledem k jeho jazykové náročnosti z hlediska překladu a zejména pak nekonkrétnosti obsahu jak pro cizince, žádající Českou republiku o poskytnutí ochrany, tak pro tlumočnický a znalce potíže při komunikaci správního orgánu s těmito osobami. Zavedení kratšího a zejména pak transparentnějšího pojmu "žadatel o udělení azylu" přinese také formulační zjednodušení v rámci samotné úřední činnosti správního orgánu, a to i ve styku s dotčenými státními orgány. Při zamýšlené terminologické změně byla vzata v úvahu v neposlední řadě také skutečnost, že při jednáních na mezinárodní úrovni, tj. např. se zástupci partnerských úřadů v zahraničí, představiteli orgánů Evropské unie, mezinárodních organizací, činí používání překladu českého pojmu komunikační obtíže vzhledem k ustálenému užívání ekvivalentů pojmu "žadatel" v ostatních jazycích. Pojem "účastník řízení" byl v novém pojetí zachován pouze pro případy, kdy ustanovení zákona dopadají jak na žadatele o udělení azylu, tak na azylanty. Obdobně platí k pojmu "návrh na zahájení řízení o udělení azylu", jenž je v dalších novelizačních bodech nabíráván pojmem "žádost o udělení azylu". (zvýraznění doplněno soudem). Je tak zřejmé, že pojem "návrh na zahájení řízení o udělení azylu" byl pouze nahrazen pojmem "žádost o udělení azylu", tak aby došlo ke zjednodušení překladu a konkretizaci tohoto pojmu, nejedná se tedy o odlišný institut. Výše uvedené potvrzuje i důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tato důvodová zpráva uvádí k ust. § 11a, že: „Cílem transpozice tohoto ustanovení je zamezit zneužívání řízení ve věci mezinárodní ochrany, kdy není žádoucí, aby cizinci podávali stále dokola žádosti o udělení mezinárodní ochrany, i třeba pokud dosavadní řízení v téže věci dosud neskončilo (tato situace je řešena v § 11b), s cílem buď zabránit návratu do země původu nebo profitovat z materiálních benefitů poskytovaných žadatelům o udělení mezinárodní ochrany. Je nutné vysvětlit, že tento postup se uplatní s přihlédnutím ke všem předchozím řízením (zvýraznění doplněno soudem), což znamená, že všechny skutečnosti tvrzené cizincem už byly posouzeny jednak ministerstvem, ale i odvolacím soudním orgánem (podal-li cizinec opravný prostředek) a je nutné brát v úvahu i to, že pokud by byla další opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany podána po delším časovém období (jednotky let), může se osobní situace cizince nebo situace v zemi jeho původu rapidně změnit a v takovém případě by další opakovaná žádost měla být posouzena v režimu přípustnosti - zde by tedy nebyla splněna podmínka, že lze vycházet ze zjištění v minulých řízeních. S tímto zcela novým pojetím dalších opakovaných žádostí je spojena i úprava v § 3d a 87a. Ustanovení § 3d upravuje oprávnění žadatele o udělení mezinárodní ochrany setrvat na území po dobu, po kterou je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany s výjimkou podání právě další opakované žádosti - je-li naplněno, že jde o další opakovanou žádost, právo setrvat na území nevzniká - na tohoto žadatele tedy nedopadá tzv. přijímací směrnice - nepožívá tedy práva setrvání na území ani žádných benefitů, které jsou žadatelům poskytovány. Zákon dále výslovně stanovuje, že pro účely správního vyboštění a zajištění se na tohoto žadatele hledí jako na cizince podle zvláštního právního předpisu, a to právě z důvodu, že na něj nedopadá přijímací směrnice a tudíž ani úprava zajištění v ní.“ I tato důvodová zpráva tedy potvrzuje, že se postup dle ust. § 11a uplatní s přihlédnutím ke všem předchozím řízením, což vyvrací závěry žalobce, že návrh na zahájení řízení o udělení azylu není možné podřadit pod institut žádosti o udělení mezinárodní ochrany a jeho případ následně posuzovat jako další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dle výše uvedených závěrů je tedy zřejmé, že postup žalovaného byl zcela v souladu se zákonem.*

12. V případě žalobce není sporné, že dne 8. 4. 2001 podal návrh na zahájení řízení o udělení azylu a že dne 12. 8. 2020 podal žádost o mezinárodní ochranu. S ohledem na výše uvedené závěry soudu tak žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 29. 12. 2021 byla další opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany.
13. Lze shrnout, že výše uvedené žalobní námitky nebyly důvodné a z jejich pohledu neshledal soud v postupu správních orgánů žádné pochybení.
14. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). V době po vydání napadeného rozhodnutí však došlo v zemi původu žalobce k takové zásadní změně z hlediska bezpečnostní situace, která způsobuje prolomení kogentní normy dle ust. § 75 odst. 1 s.ř.s., a to na základě aplikační přednosti Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod vyhlášené sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/199 Sb. (dále jen „Úmluva“) a z ní vyplývající zásady *non-refoulement* (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010 – 76, nebo ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 – 131). Jedná se o mimořádný případ, kdy soud musí přihlídnout k nové skutečnosti, která nastala po vydání napadeného rozhodnutí (§ 71 odst. 2 s.ř.s.), a v důsledku které napadené rozhodnutí neobstojí a je dán důvod k jeho zrušení, a to podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění.
15. Soud však musel zohlednit současnou zásadní změnu poměrů na Ukrajině, která je již v současné době obecně známou skutečností. Tuto změnu potvrzuje například zpráva dostupná na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 24. 2. 2022, dle které s ohledem na probíhající vojenskou invazi Ruské federace na Ukrajinu byl na Ukrajině vyhlášen válečný stav, a došlo k podstatnému zhoršení bezpečnostní situace, Ministerstvo zahraničních věcí ČR varuje před jakýmkoliv cestami na Ukrajinu a vyzývá občany České republiky, aby okamžitě opustili Ukrajinu, byl uzavřen civilní letecký prostor a přerušena letecká doprava z a na Ukrajinu. I zprávy České tiskové kanceláře vydané dne 24. 2. 2022 ve 4:10 hodin a uveřejněné na webu www.ceskenoviny.cz, dle které ruská armáda tohoto dne ráno zahájila letecký i pozemní útok na Ukrajinu, svědci z řady měst po celé Ukrajině začali hlásit silné výbuchy nebo zvuky znějící jako dělostřelecká palba, exploze byly vedle hlavního města Kyjeva hlášeny z Oděsy, Berďansku a Mariupolu na jihovýchodě země a Charkova a Kramatorska na východě, ukrajinské úřady informovaly také o ostřelování ve Lvovské oblasti, je zřejmá zásadní změna situace na Ukrajině. Dle této zprávy ukrajinská pohraniční stráž uvedla, že ruské síly napadly hranici Ukrajiny z Ruska, Běloruska i z anektovaného poloostrova Krym. Tato situace nebyla dána v době vydání napadeného rozhodnutí, a není tudíž pochybením žalovaného, pokud k těmto skutečnostem nepřihlédl. Od aplikace ust. § 75 odst. 1 s.ř.s. musí soud ustoupit v situaci, kdy to je třeba s ohledem na mezinárodněprávní závazky České republiky, resp. s ohledem na požadavky práva Evropské unie, takové závazky vyplývají i z čl. 2 a 3 Úmluvy, které zakotvují právo na život a zákaz mučení a z čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.
16. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne č. j. 2 Azs 163/2015-28, který se týkal uložení správního vyhoštění: *„Obecně platí, že při přezkumu správního rozhodnutí vycházejí krajské soudy ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a Nejvyšší správní soud nepřiblíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí (§ 109 odst. 5 s. ř. s.). S ohledem na určité zvláštnosti řízení v cizineckých věcech je třeba připomenout, že tato procesní pravidla mohou být prolomena jinou normou, která požívá aplikační přednosti, a to zejména Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a z ní vyplývající zásady non-refoulement (viz*

např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č.j. 5 Azs 15/2010 – 76, nebo ze dne 22. 4. 2011, č.j. 5 Azs 3/2011 – 131). Prolomení zásady dle ust. § 75 odst. 1 s.ř.s. z důvodu aplikace pravidla non-refoulement judikatura připouští v těch případech, kdy by nepřihlednutí k novým skutečnostem v řízení před správním soudem mělo přímo za následek dotčení nějakého základního práva.

17. Shodně v rozsudku ze dne 21. 10. 2019 1 Azs 246/2019-31 Nejvyšší správní soud uvedl: „Aplikace § 75 odst. 1 s. ř. s. musí ustoupit v situaci, kdy to je třeba s ohledem na mezinárodněprávní závazky, resp. s ohledem na požadavky práva EU (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, č.j. 7 Azs 79/2009 - 84, bod 22, či ze dne 16. 11. 2016, č.j. 5 As 104/2013 - 46, body 21-23). Při přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění je v této otázce třeba vyjít z kritérií, která již dříve rozvedl Nejvyšší správní soud ve věcech mezinárodní ochrany. Jedná se o situaci, kdy by nepřihlednutí k novým skutečnostem mělo za následek porušení zejména zásady non refoulement zakotvené v čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, práva na život, zákaz mučení a podrobování krutému a nelidskému zacházení, a práva na soukromý a rodinný život garantovaných v čl. 2, čl. 3 a čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (srov. rozsudek ze dne 2. 3. 2017, č. j. 10 Azs 315/2016 – 29).
18. Vzhledem k obecně známým skutečnostem, které se týkají situace v zemi původu žalobce, ze kterých vyplývá, že na Ukrajině v současné době probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt, který se týká v podstatě celého území, shledal soud, že nastala taková podstatná změna okolností, která by mohla zakládat důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany a také, že Ukrajinu v současné době již nelze považovat za bezpečnou zemi původu, tudíž zprávy obsažené ve spisovém materiálu jsou zcela neaktuální.
19. Soud je tedy přesvědčen, že v daném případě musí žalovaný doplnit spisový materiál o zprávy o zemi původu žalobce, které budou reagovat na aktuální eskalaci situace na Ukrajině tak, aby byl dle § 3 správního řádu zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a jeho závěry následně měly potřebnou oporu ve spise. Po doplnění spisového materiálu následně musí žalovaný zvážit, zda jsou i dále dány důvody pro postup podle ust. § 11a odst. 3 zákona o azylu.
20. S ohledem na shora uvedené soud shledal žalobu důvodnou a podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušil, neboť skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, se změnil a nemá v současné době dostatečnou oporu ve správním spisu, čímž by mohlo dojít k porušení zásady non-refoulement. Soud současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku. Vzhledem k bezodkladnému rozhodnutí o žalobě soud nerozhodoval o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě.
21. O nákladech řízení soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. a úspěšnému žalobci přiznal jejich náhradu. Za jeden úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [ust. § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, dále jen „advokátní tarif“]. Žalobci náleží náhrada nákladů řízení za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení [ust. § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu] a podání žaloby [ust. § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. K této částce je třeba připočít 600 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů dle ust. § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu. Za dva úkony právní služby tak ustanovenému zástupci náleží 6 800 Kč. Právní zástupce žalobce není plátcem DPH, proto soud nepřiznal k odměně za zastupování částku odpovídající příslušné sazbě daně ve smyslu ust. § 57 odst. 2 s. ř. s. a contrario. Náhrada nákladů řízení tak celkem činí částku ve výši 6 800 Kč.

Poučení:

Podle ust. § 32 odst. 7 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je kasační stížnost proti tomuto rozhodnutí nepřijatelná.

Praha 10. března 2022

JUDr. Marcela Rousková v.r.
samosoudkyně